

Právny odbor: Trestné právo Predmet sporu: § 333/1, 2b Tr.zák. a iné

4To/7/2016

9516100011

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Piovartsyho a členov senátu JUDr. Pavla Farkaša a JUDr. Štefana Harabina v trestnej veci obžalovaného Ing. R. X. pre prečin podplácania podľa § 333 ods. 1, ods. 2 písm. b) Tr. zák. na neverejnom zasadnutí 12. decembra 2017 o odvolaní obžalovaného proti rozsudku Špecializovaného trestného súdu z 19. apríla 2016, sp. zn. PK - 1 T/3/2016 takto

r o z h o d o l :

Podľa § 321 ods. 1 písm. a), písm. b), písm. c) Tr. por. napadnutý rozsudok s a z r u š u j e .

Podľa § 322 ods. 1 Tr. por. v e c s a v r a c i a špecializovanému trestnému súdu, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

O d ô v o d n e n i e :

Rozsudkom Špecializovaného trestného súdu z 19. apríla 2016, sp. zn. PK- 1T/3/2016 bol obžalovaný Ing. R. X. uznaný vinným z prečinu podplácania podľa § 333 ods. 1, ods. 2 písm. b) Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

dňa 14. januára 2015 v čase okolo 10:21:28 h v miestnosti zvanej archív Spoločného stavebného úradu so sídlom Obecný úrad v D. S., H. XXX/X, v súvislosti so stavebným konaním vedeným na Spoločnom stavebnom úrade pod číslom konania XXXX/XXXX, v ktorom ako stavebníci vystupujú J. E. a X. E., pri osobnom stretnutí poskytol Ing. H. X., pracovne zaradenému ako odborný

referent Spoločného stavebného úradu, finančnú hotovosť vo výške najmenej 50,- Eur ako úplatok za kladné a urýchlené vybavenie kolaudačného rozhodnutia vedeného na Spoločnom stavebnom úrade pod číslom konania XXXX-XXX-DL-XX-Kš v zmysle Zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov, na vydanie ktorého rozhodnutia bol Ing. H. X. príslušný.

Za to mu bol podľa § 333 ods. 2 s prihliadnutím na § 36 písm. j) a s použitím § 38 ods. 2, ods. 3 Tr. zák. uložený trest odňatia slobody vo výmere 2 (dva) roky.

Podľa § 49 ods. 1 písm. a) Tr. zák. súd obžalovanému výkon trestu podmienične odložil.

Podľa § 50 ods. 1 Tr. zák. obžalovanému určil skúšobnú dobu vo výmere jeden rok.

Proti tomuto rozsudku podal včas odvolanie obžalovaný Ing. R. X.. Odvolanie podal voči jeho výrokom o vine, treste a konaníu, ktoré napadnutému rozsudku predchádzalo.

V písomnom odôvodnení odvolania prostredníctvom obhajcu vyslovil názor, že vykonaným dokazovaním nebolo preukázané, že skutok sa stal.

Poukazujúc na ustanovenia § 2 ods. 12 Tr. por. a § 168 ods. 1 Tr. por. konštatoval, že prvostupňový súd sa pri hodnotení vykonaných dôkazov uvedenými ustanoveniami dôsledne neriadil.

Citujúc ustanovenie § 333 ods. 1, ods. 2 písm. b) Tr. zák. upravujúce prečin podplácania v kvalifikovanej skutkovej podstate analyzoval jeho zákonné znaky a zákonné znaky „úplatku“, ktorým podľa neho nie je dodatočná pozornosť, ak vec bola vybavená správne a obvyklým spôsobom. Upriamil pozornosť aj na ustanovenie § 131 ods. 1 Tr. zák. definujúce pojem vec všeobecného záujmu zdôrazniac, že medzi úplatkom a obstaraním veci všeobecného záujmu musí byť príčinná súvislosť a napokon poukázal aj na ustanovenie § 128 ods. 1 Tr. zák. definujúce pojem „verejný činiteľ“.

Zaoberajúc sa skutkovou vetou napadnutého rozsudku konštatoval, že dohoda medzi ním a svedkom X., predchádzajúca poskytnutiu finančnej čiastky sa v nej nenachádza a nesvedčia na ňu ani výsledky vykonaného dokazovania vrátane výpovede svedka E. a obrazovo-zvukového záznamu z 09. decembra 2014, t. j. pred vydaním kolaudačného rozhodnutia. Z pomerne dlhého rozhovoru medzi ním a svedkom X. ale vyplýva, že svedok mu radil, aké dokumenty má ku kolaudačnému konaníu predložiť a čo sa na vydanie kolaudačného rozhodnutia vyžaduje. Prvostupňový súd sa v tomto smere dôsledne nevysporiadal s tým, za čo bola 14. januára 2015 poskytnutá prvá čiastka vo výške 50,- € v miestnosti zvanej archív.

Namietol, že svedok X. (z titulu svojej funkcie) nemal právomoc vydávať kolaudačné rozhodnutie, o čom svedčí najmä výpoveď svedka H. (starostu obce D. S.), ktorý na hlavnom pojednávaní vypovedal, že práve on je zodpovedný za vydávanie kolaudačného rozhodnutia a pripravené doklady si pred podpisom kontroluje a až na ich základe rozhodne o vydaní alebo nevydaní kolaudačného rozhodnutia. Uvedené je v súlade s výpoveďou svedka X. na hlavnom pojednávaní, že o vydaní kolaudačného rozhodnutia rozhoduje starosta (t. j. svedok H.) a obrazovo-zvukovým záznamom z 09. decembra 2014, v ktorom ho svedok upozorňuje, že starosta kvôli daniam nechce kolaudačné rozhodnutia podpisovať a on iba rozhodnutia pripravuje a starosta si sám všetko kontroluje a potom rozhodne. Nebolo preukázané, že svedok urýchlil vydanie kolaudačného rozhodnutia (napr. intervenciou u starostu), resp., že uprednostnil vydanie kolaudačného rozhodnutia v neprospech iných žiadateľov alebo došlo k porušeniu predpisov pri vydaní kolaudačného rozhodnutia.

Rekapitulujúc výpoveď svedka H. konštatoval, že kolaudačné rozhodnutie nebolo vydané v rozpore so zákonom, svedok nemal žiadnu vedomosť o jeho uprednostnení pred inými rozhodnutiami, pričom prax bola taká, že v prípade splnenia zákonných požiadaviek rozhodnutie bolo vydané v poradí.

Hoci svedok X. na hlavnom pojednávaní vypovedal, že prvú päťdesiatku prijal „za kladné a rýchle“ vybavenie kolaudačného rozhodnutia a uviedol i to, že uprednostnil vydanie kolaudačného rozhodnutia oproti iným konaniam, súčasne uviedol, že kolaudačné rozhodnutia sa vo všeobecnosti uprednostňujú. Nevedel však povedať, ktoré kolaudačné rozhodnutie uprednostnil v prospech inkriminovaného kolaudačného rozhodnutia.

Výpoveď svedka s ohľadom na skutočnosť, že s prokurátorom uzavrel dohodu o vine a treste a ide o osobu spolupracujúcu s orgánmi činnými v trestnom konaní označil za nedôveryhodnú, pretože je poznačená výhodami plynúcimi z tejto spolupráce, ktoré z nej získala. Zdôraznil, že v posudzovanej veci svedok vypovedal (napriek tomu, že mal zákonný dôvod vypovedať odmietnuť a to i v štádiu po uzavretí dohody o vine a treste) voči obžalovanému jednostranne. Na všetky otázky prokurátora svedok odpovedal bez zaváhania, avšak na prvú otázku obhajcu za čo prijal druhú „päťdesiatku“ žiadal od samosudcu usmernenie, či je povinný na túto otázku odpovedať. Po kladnej odpovedi samosudcu svedok uviedol, že za „poradenstvo“. Postoj svedka svedčí o hodnote jeho výpovede. Zdôraznil, že svedok sa nachádzal pôvodne v procesnom postavení spoluobvineného a bez relevantného dôvodu bol postupom policajta 08. septembra 2015 účelovo vylúčený na samostatné konanie, v ktorom sa dostal do nového procesného postavenia svedka. Meniace sa procesné postavenie menovaného aj z hľadiska rozdielneho obsahu práv a povinností, z pohľadu dôkaznej sily mu nepochybne uberajú na vierohodnosti.

Poukázal aj na rozpory vo výpovediach svedka, ktoré súd ponechal bez povšimnutia.

Svedok X. vypovedal, že 14. januára 2015 žiaden úplatok nečakal a o poskytnutí prvej päťdesiatky medzi ním a obžalovaným neexistovala žiadna dohoda. Prečo konal tak rýchlo, keď

žiaden úplatok nečakal vysvetliť nevedel a lakonicky uviedol len to, že ho o to požiadal obžalovaný. Medzi obstaraním veci všeobecného záujmu a poskytnutím úplatku musí byť daná súvislosť, ktorá musí byť v trestnom konaní bezpečne preukázaná. V posudzovanej veci však takáto súvislosť nevyplýva, pretože obstaraním veci všeobecného záujmu malo byť „rýchle a kladné vydanie kolaudačného rozhodnutia“, na ktorého vydanie mal byť príslušný svedok X.. Ten hoci prijatie prvej „päťdesiatky“ z tohto dôvodu potvrdil, súčasne však uviedol, že toto rozhodnutie iba pripravoval, keďže na jeho vydanie bol príslušný starosta. Kolaudačné rozhodnutie bolo pritom vydané 13. januára 2015 a vydal ho starosta obce svedok H.. Svedok X. len kompletizoval doklady a kolaudačné rozhodnutie napísal 10. decembra 2014 (t. j. deň po stretnutí s ním v miestnosti „Archív“). Je preto nepochybné, že obstaraním veci všeobecného záujmu nemohlo byť kladné a rýchle vybavenie kolaudačného rozhodnutia (ako to vyplýva zo skutkovej vety), ale takýmto mohlo byť len kladné a rýchle napísanie kolaudačného rozhodnutia. Z obrazovo - zvukového záznamu z 09. decembra 2014 vôbec nevyplýva, že obžalovaný a svedok dojednávali úplatok za rýchle napísanie kolaudačného rozhodnutia. Len takéto konanie by mohlo v teoretickej rovine nadobudnúť trestnoprávnu dimenziu, pretože svedok bol oprávnený len na kompletizáciu dokladov a napísanie rozhodnutia. Vydáť kolaudačné rozhodnutie mohol iba starosta. Z obrazovo - zvukového záznamu z 09. decembra 2014 vyplýva, že činnosť svedka X. spočívala len v poradenstve pri kompletizácii dokladov a jeho inštruovaní aké doklady môže ku kolaudačnému rozhodnutiu predložiť. Takéto konanie však nemožno považovať za obstaranie veci všeobecného záujmu. Tejto skutkovej verzii nakoniec zodpovedá i poskytnutie druhej „päťdesiatky“ (ktorú súd vyňal z opisu skutku), ktorá bola poskytnutá za „poradenstvo“ pri kompletizácii dokladov pri pridelovaní súpisného čísla. Uvedené konanie prvostupňový súd už za obstaranie veci všeobecného záujmu nepovažoval. V oboch prípadoch bola totožná i suma poskytnutej čiastky (t. j. 50,- €), čo tiež nasvedčuje na záver, že aj prvá päťdesiatka bola svedkovi poskytnutá za poradenstvo.

Z veci pôvodne spoluobvineného H. J. (taktiež vylúčeného policajtom na samostatné konanie uznesením z 08. septembra 2015) vyplýva, že svedok X. za to, že v kolaudačnom rozhodnutí nebude kontrolovať stavebný materiál, si vyžiadal úplatok vo výške 200,- € (teda štvornásobne vyššiu čiastku ako v jeho prípade). Ak by svedok X. mal prijať prvú päťdesiatku za rýchle a kladné vydanie kolaudačného rozhodnutia, tak by sa neuspokojil len s „päťdesiatkou“, keďže v obdobných prípadoch sa dožadoval vyššieho úplatku. Z uznesenia o vylúčení veci na samostatné konanie totiž vyplýva, že výška úplatkov, ktoré svedok žiadal, dosahovala čiastku až 3.000,- €.

Vymedzenie zákonného znaku „obstaranie veci všeobecného záujmu“ v skutkovej vete napadnutého rozhodnutia ako „kladné a rýchle vybavenie kolaudačného rozhodnutia“ je veľmi všeobecné (je možné pod neho subsumovať akékoľvek konanie) a ako také porušujúce i právo na obhajobu.

Z takéhoto vymedzenia nie je zrejmé, v čom konkrétne malo spočívať obstaranie veci všeobecného záujmu, t. j. či rýchlosť vybavenia kolaudačného rozhodnutia spočívala v tom, že svedok X. rýchlo napísal rozhodnutie 10. decembra 2014 (t. j. za jeden deň po kompletizácii dokladov pri osobnom stretnutí zaznamenanom obrazovo - zvukovým záznamom 09. decembra 2014) alebo v tom, že rozhodnutie bude vydané do konca roka, a že zabezpečí aj jeho vydanie. V súvislosti s rýchlosťou napísania rozhodnutia upriamil pozornosť na skutočnosť, že prokurátor na ňu upozornil až pri výsluchu svedka X. na hlavnom pojednávaní, keď poukazoval na to, že so svedkom X. sa stretli 09.

decembra 2014 a deň na to svedok rozhodnutie napísal. Taktiež zo skutkovej vety nie je zrejmé, v čom spočívala kladnosť vybavenia kolaudačného rozhodnutia (t. j. či v nedostatkoch ohľadom septiku alebo pri zastavenej výmere plochy). Aj na tieto nedostatky poukázal prokurátor až pri výsluchu svedka X.. Takéto všeobecné vymedzenie obstarania veci všeobecného záujmu v opise skutku porušilo jeho právo na obhajobu, pretože v priebehu konania nevedel voči čomu sa má brániť, t. j. čo konkrétne mu bolo kladené za vinu (t. j. či napríklad za to, že svedka X. prvou päťdesiatkou podplatil, aby rýchlo napísal kolaudačné rozhodnutie, a tento uvedený rozhodnutie napísal za deň, a aby v kolaudačnom konaní prehliadol nedostatky ohľadom septiku a zastavanej výmery). Z tohto dôvodu nevedel na hlavnom pojednávaní detailne reagovať na takto nové a konkrétne vymedzenie veci všeobecného záujmu, ktoré prokurátor prvý raz formuloval až v záverečnej reči a na základe týchto skutkových okolností súd prvého stupňa uznal vinu. Na hlavnom pojednávaní tak nevedel vysvetliť ako sa vyriešil problém so septikom, resp. s prekročením zastavanej plochy o jeden meter štvorcový. Nebol mu preto poskytnutý dostatočný časový priestor na to, aby mohol reagovať na takéto konkrétne skutkové vymedzenie veci všeobecného záujmu. Právo na obhajobu nesmie byť „iluzórne“ zakotvené v Ústave, resp. v Trestnom poriadku, ale musí sa efektívne vykonávať. Namietol preto porušenie článku 6 ods. 3 písm. b) a písm. c) Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (m. m. rozhodnutie ESĽP T. proti Rakúsku, spis. č. 27783/95 zo 14. novembra 2000). Inak povedané prokurátorovi nič nebránilo, aby už v skutkovej vete obžaloby uviedol opis skutku, ktorý právne kvalifikoval ako obstaranie veci všeobecného záujmu (t. j. že prvú päťdesiatku poskytol svedkovi X. za to, aby rýchlo napísal kolaudačné rozhodnutie, ako i za to, aby v kolaudačnom konaní prehliadol nedostatky týkajúce sa septiku a zastavanej plochy, ktoré boli v rozpore so zákonom č. 50/1976 Zb. v znení neskorších predpisov). Len pri takomto opise skutku by sa mohol na hlavnom pojednávaní voči podanej obžalobe dôsledne brániť. Pre porovnanie uviedol, že takýto opis skutku bol vymedzený v prípade spoluobvineného H. J. (ktorého vec bola vylúčená na samostatné konanie) a obstaranie veci všeobecného záujmu bolo definované nasledovne: „ako úplatok za to, aby pri kolaudačnom konaní postupoval v rozpore so zákonom číslo 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov, najmä nevykonaním dôkladnej kontroly stavebného materiálu“.

Uvedený nedostatok neodstránil ani prvostupňový súd, keď skutkovú vetu (pokiaľ sa jedná o prvú päťdesiatku) mechanicky prevzal z podanej obžaloby a vôbec nebral do úvahy výsledky dokazovania na hlavnom pojednávaní.

Podľa ustálenej súdnej praxe musia byť v skutkovej vete výrokovej časti rozsudku popísané všetky znaky skutkovej podstaty konkrétneho trestného činu slovným vyjadrením všetkých okolností, ktoré v konkrétnom prípade vytvárajú znaky tohto trestného činu. Popis skutku, z ktorého bol obžalovaný uznaný za vinného musí vyjadrovať všetky skutočnosti významné pre právne posúdenie, tzv. kvalifikáciu skutku. Popis skutku, najmä spôsob jeho spáchania musí byť preto uvedený tak, aby jednotlivé časti zodpovedali príslušným znakom skutkovej podstaty daného trestného činu, za ktorý bol obžalovaný uznaný vinným, pričom v popise skutku nie je možné uvádzať iné skutočnosti ako tie, ktoré majú oporu vo vykonanom dokazovaní na hlavnom pojednávaní. (Uznesenie NS ČR, sp. zn. 3Tdo/1153/208 (správne: 3Tdo/1153/2008)).

Skutková veta napadnutého rozhodnutia však nezohľadnila výsledky dokazovania na hlavnom pojednávaní a bola mechanicky prevzatá z obžaloby.

Prvostupňový súd sa v tejto súvislosti v odôvodnení napadnutého rozsudku nevysporiadal s výpoveďou svedka H. napriek tomu, že uviedol, že kolaudačné rozhodnutie bolo vydané v súlade so zákonom, nebolo uprednostnené pre inými konaniami, a nemalo žiadne zákonné nedostatky a že zákonné podmienky vydania tohto kolaudačného rozhodnutia si pred svojím výsluchom na hlavnom pojednávaní osobitne preveroval a zistil, že toto rozhodnutie bolo vydané v súlade so zákonom. Taktiež z výpovede svedka E. vyplynulo, že kolaudačné rozhodnutie naďalej existuje a nebolo napadnuté mimoriadnymi opravnými prostriedkami alebo protestom prokurátora. Tomu, že kolaudačné rozhodnutie bolo vydané v rozpore so zákonom č. 50/1976 Zb. o stavebnom konaní v znení neskorších predpisov (z dôvodu nedostatkov pri výstavbe septiku resp. zastavanej výmery, čo malo vplývať z obrazovo - zvukového záznamu z 09. decembra 2014 a podporené výpoveďou svedka X.) nakoniec nemohol uveriť ani sám prokurátor, pretože inak by z titulu svojej funkcie musel iniciovať u príslušného prokurátora vydanie prokurátorského protestu voči tomuto rozhodnutiu (nemohol nechať bez povšimnutia existenciu správneho rozhodnutia, ktoré podľa neho výslovne odporuje zákonu a bolo dosiahnuté korupčným správaním svedka X.). Je povinnosťou prokurátora ex offio reagovať na nezákonný stav a prijať potrebné opatrenia na jeho odstránenie.

V konaní nebola preukázaná ani subjektívna stránka. V posudzovanej veci sa jedná o úmyselný prečin, pričom jeho úmysel podplatíť svedka X. za to, aby rýchlo napísal kolaudačné rozhodnutie nemožno vyvodiť zo žiadneho získaného dôkazu. Práve naopak, zo skutkového deja vyplýva, že kolaudačné rozhodnutie malo byť vydané do konca roka, čo sa však nestalo; a ak obžalovaný poskytol prvú „päťdesiatku“, tak ju nemohol poskytnúť za rýchle vydanie kolaudačného rozhodnutia, pretože bolo vydané nie do konca roka, ale až 13. januára 2015. Z obrazovo - zvukového záznamu z 09. decembra 2014, ktorý zachytáva rozhovor medzi ním a svedkom vyplýva, že nemal vedomosť ani o tom, čo konkrétne mohol svedok na stavebnom úrade vykonávať (t. j. akú konkrétnu kompetenciu (a či vôbec nejakú) pri vydávaní kolaudačného rozhodnutia mal).

Konkrétne poukázal na časť rozhovoru na č. l. 149

X.: „Skúsime. No. Musíme vystihnúť, ale väčšinou si teraz vymýšľa po voľbách, rada nepriateľov všade.“

X.: „To musíte, oné....napísať k tomu nejakú správu?“

X.: „No. Všetky rozhodnutia musím napísať.“

X.: „No“

X.: „Rozhodnutie a potom to kontroluje, ide s nami von, kde to je čo to je a potom keď to vidí...“.

Z tejto časti rozhovoru vyplýva, že skutočne nemal žiadnu vedomosť o tom, akú mal na stavebnom úrade svedok X. kompetenciu, a preto ho nemohol podplatíť za to, aby vydal rozhodnutie 14. januára 2015. Rovnako nemôže obstať, že v tento deň poskytol úplatok, aby svedok X. rýchlo napísal rozhodnutie, keď tento ho mal napísané už 10. decembra 2014.

Pokiaľ ide o časové súvislosti poukázal na časť rozhovoru zaznamenaného na obrazovo - zvukovom zázname z 09. decembra 2014 (č. l. 150), kde svedok X. hovorí: „dotiahneme to nejako, ale či v tomto roku, to uvidíme jak sa bude dať proste ...". Aj táto časť rozhovoru preukazuje, že bol uzrozumený s tým, že kolaudačné rozhodnutie nebude vydané do konca roku. Nepochybné je aj to, že účastníkom rozhovoru išlo nielen o napísanie rozhodnutia, ale hlavne o riadne vydané kolaudačné rozhodnutie, na čo však svedok X. nebol oprávnený. Aj z tohto dôvodu nepresvedčivo vyznieva konštrukcia skutku v napadnutom rozsudku, podľa ktorej mal poskytnúť svedkovi úplatok za to, aby rýchlo a kladne vybavil kolaudačné rozhodnutie. V prípade podplácania sa totiž z hľadiska subjektívnej stránky vyžaduje, aby mal páchatel vedomosť o tom, aké kompetencie má vôbec osoba, ktorú podpláca (t. j., aby bol minimálne uzrozumený s tým, za čo konkrétne túto osobu podpláca a akú výhodu chce u tejto osoby docieľiť). Subjektívna stránka však v tomto konaní preukázaná nebola.

Možno preto jednoznačne konštatovať, že v konaní nebolo preukázané, že svedok X. prijal prvú finančnú čiastku vo výške 50,- € za „kladné a rýchle vybavenie kolaudačného rozhodnutia", pretože nemožno vylúčiť ani skutkovú verziu, že túto finančnú čiastku poskytol ako dodatočnú pozornosť, resp. ako prejav vďaky za pomoc pri kompletizácii dokladov v prípade kolaudačného rozhodnutia a nie za rýchle napísanie rozhodnutia. Takejto skutkovej verzii by nakoniec zodpovedalo i poskytnutie „druhej päťdesiatky", ktorá bola taktiež daná, ale za poradenstvo pri vydaní súpisného čísla a u ktorej súd prvého stupňa trestnoprávnu zodpovednosť nekonštatoval.

V zmysle uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 10. januára 2014, sp. zn. 2 Tost 4/2014 je vykonávanie dôkazov v súdnom konaní, ktoré strany nenavrhlí alebo nezabezpečili možnosťou, ale nie povinnosťou súdu. Spravodlivé súdne konanie však vyžaduje dôkladné uplatnenie zásady zodpovednosti prokurátora za dokázanie viny obžalovaného, čo podľa § 2 ods. 10 Tr. por. v prípade dôkaznej núdze predpokladá pri pochybnostiach rozhodnutie v prospech obžalovaného, t. j. v neprospech obžaloby.

Prokurátor ako nositeľ dôkazného bremena nepreukázal, že prvá päťdesiatka bola poskytnutá obžalovaným za kladné a rýchle vybavenie kolaudačného rozhodnutia, keďže nie je vylúčené, že ju poskytol za poradenstvo. Z obrazovo - zvukových záznamov vôbec nevyplýva za čo konkrétne bola táto čiastka poskytnutá.

Namietol aj zákonnosť zabezpečenia obrazovo - zvukových záznamov z dôvodu ich nedostatočného odôvodnenia t. j. v rozsahu požadovanom judikatúrou Ústavného súdu Slovenskej republiky a navyše záujmovou osobou bol svedok Ing. H. X. a ďalší zamestnanci stavebného úradu.

Poukázal aj zákonnú úpravu vyhotovovania zvukovo-obrazových záznamov v Trestnom poriadku, ktorá ako prostriedok tajného sledovania nezodpovedá judikatúre Európskeho súdu pre ľudské práva. V prípade prostriedkov tajného sledovania je jednou z podmienok to, aby osobe (voči ktorej takéto prostriedky boli použité) bolo dodatočne oznámené, že sa voči nej použili takéto prostriedky. Na rozdiel od odpočúvania a záznamu telekomunikačnej techniky vyhotovovanie

obrazových záznamov, zvukových záznamov, zvukovo-obrazových záznamov takýto inštitút dodatočného informovania neobsahuje.

Pretože v posudzovanej veci sa jedná o prečin v zmysle ustanovenia § 333 ods. 1, ods. 2 písm. b) Trestného zákona zdôraznil povinnosť súdu vyplývajúcu mu z § 10 ods. 2 Trestného zákona zohľadniť závažnosť takéhoto činu a až na základe toho objektívne posúdiť protiprávne konanie a tomu zodpovedajúcu trestnoprávnu sankciu.

Podľa ustanovenia § 10 ods. 2 Trestného zákona „nejde o prečin, ak vzhľadom na spôsob vykonania činu a jeho následky okolnosti, za ktorých bol čin spáchaný, mieru zavinenia a pohnútku páchatel'a je jeho závažnosť nepatrná.“

Súd sa však s aplikáciou materiálneho korektívu vôbec nevysporiadal, pričom vzhľadom na osobu páchatel'a (doteraz bezúhonná osoba), spôsob spáchania skutku, ako i výšku úplatku a okolnosti, za ktorých ku skutku došlo, bolo namieste zaoberať sa spoločenskou nebezpečnosťou takého konania. Ak by i odvolací súd uznal, že z formálneho hľadiska jeho konanie spĺňalo znaky podplácania, mal za to, že vzhľadom na nepatrnú spoločenskú nebezpečnosť takéto konanie nemôže byť trestne postihované. Je potrebné zdôrazniť, že vecou všeobecného záujmu (pre ktorú mal podplácať), by bolo len napísanie kolaudačného rozhodnutia a nie vydanie kolaudačného rozhodnutia (správne zrejme naopak), pričom bol uzrozmeneý s tým, že samotné napísanie kolaudačného rozhodnutia svedkom X. mu ešte negarantuje, že rozhodnutie bude vybavené kladne (sám svedok X. vo zvukovo-obrazovom zázname tvrdí, že starosta ide do terénu a sám si kontroluje veci, čo nakoniec potvrdil i svedok H.). Bolo by preto nespravodlivé takéto konanie riešiť prostriedkami trestného práva.

Dôvody odvolania prostredníctvom obhajcu následne doplnil písomným podaním z 24. októbra 2017. Namietol nepreukázanie normatívneho znaku kvalifikovanej skutkovej podstaty „verejný činiteľ“, ktorým mal byť svedok Ing. H. X., a preto v posudzovanom prípade kvalifikovaná skutková podstata prečinu prijímania úplatku podľa § 333 ods. 2 písm. b) Tr. zák. nemohla byť naplnená.

Poukazujúc na zákonné znaky pojmu verejný činiteľ vymedzené v § 128 ods. 1 Tr. zák. upriamil pozornosť na relevantné názory odbornej literatúry a judikatúry Najvyššieho súdu Českej republiky (ďalej len NS ČR) z ktorej vyplýva, že výkonom právomoci v zmysle ustanovenia § 127 Trestného zákona Českej republiky je potrebné rozumiieť oprávnenie orgánu vykonávať verejnú moc, ktorou sa rozumie autoritatívne rozhodovanie o právach a povinnostiach iných osôb (resp. subjektov všeobecne), a to buď priamo alebo sprostredkované a vždy musí ísť o plnenie úloh, ktoré majú širší spoločenský dosah. Hoci za výkon právomoci nie je možné považovať iba rozhodovanie o právach a povinnostiach fyzických a právnických osôb, je v pojme právomoci vždy obsiahnutý prvok moci a rozhodovania (porov. Šámal in Šámal, P. a kol. Trestní zákoník. § 1 až 139. Komentár. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2012, s. 1362).

V rozhodnutí NS ČR 6 Tdo 675/2014 súd za verejného činiteľa považoval vychovávateľa vo väznici, aj keď je len občianskym zamestnancom (súd však zohľadnil jeho autoritatívne postavenie). V rozhodnutí NS ČR, sp. zn. 6 Tdo 1409/2014 súd považoval za verejného činiteľa aj skúšobného komisára v autoškole, ako i kontrolóra daňového úradu (hoci tento priamo nevydáva rozhodnutie, ale svojou kontrolnou činnosťou vytvára podklad pre budúce možné rozhodnutie), pričom najvyšší súd argumentuje i výkladovým stanoviskom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky „úradnou osobou nie je preto len ten, kto priamo vydáva alebo urobí konkrétne rozhodnutie, ale aj osoba, ktorá vecne pripravuje také rozhodnutie za podmienky, že bez tejto prípravy by predmetné rozhodnutie nemohlo byť urobené, alebo ktorá také rozhodnutie vykonáva, teda zabezpečuje výkon rozhodnutia, a to bez ohľadu na to, či sa jedná o rozhodnutie vecne správne či nesprávne (s odkazom na rozhodnutie Najvyššieho súdu SSR zo dňa 24. marca 1987, sp. zn. 7 Tz 15/87, porov. Šámal in Šámal, P. a kol. Trestní zákoník I. § 1 až 139. Komentár. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2009, s. 1216.)."

Poukázal aj na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky uverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky 5/2017 pod číslom 53, a to jeho rozsudok z 25. októbra 2016, sp. zn. 2 To 11/2015, z ktorého vyplýva, že „osobou, ktorá je spôsobilá byť objektom pôsobenia v zmysle § 336 ods. 1 a 2 Tr. zák. môže teda byť len verejný činiteľ ako jediná osoba, ktorá disponuje „právomocou“ (na účel rozhodovania v konkrétnej veci je nadbytočné rozoberať pojem a právomoc „zahraničného verejného činiteľa“). V konkrétnych súvislostiach a podľa časovo aktuálnej právnej úpravy (zákon č. 607/2003 Z. z. v príslušnom znení - ďalej len „zákon“) ide o právomoc (pôsobnosť) na priznanie podpory (§ 11 ods. 10 zákona), na základe čoho (priznania podpory) fond so žiadateľom uzavrie zmluvu na uvedený účel (§ 12 zákona). Na čele fondu stojí v dotknutom právnom režime riaditeľ (§ 2 ods. 2 zákona) ako štatutárny orgán, ktorý disponuje popísanou pôsobnosťou pri konaní v mene fondu (aj čl. 4 písm. b/, c/ štatútu fondu v aktuálne účinnom znení, teda štatút schválený uznesením vlády Slovenskej republiky č. 233 zo 17. marca 2004 v znení uznesenia vlády Slovenskej republiky č. 65 z 27. januára 2010). S riaditeľom fondu podľa obsahu vykonaných dôkazov Ing. M. nejednal (nepôsobil na neho), a to ani prostredníctvom iných pracovníkov fondu (pričom pre trestnosť činu by sa vyžadovalo priame pôsobenie, inou osobou sprostredkované pôsobenie by musel Trestný zákon pripúšťať tak, ako to činí v § 328 až 334). Osoby, s ktorými jednal, sa síce podieľali na príprave podkladov pre rozhodnutie o priznaní (nepriznaní) podpory, uvedené ale nestačí pre konštatáciu ich (Trestným zákonom predpokladanej) právomoci, teda zahrnutie týchto osôb do vyššie popísanej, v predmetných súvislostiach relevantnej kategórie (verejný činiteľ). Taká (právomocou nevybavená) osoba nemôže byť ani páchatelom niektorého z trestných činov verejných činiteľov (druhý diel ôsmej hlavy osobitnej časti Trestného zákona), keďže v uvedených prípadoch musí ísť o špeciálny subjekt (§ 128 ods. 8 Tr. zák.) a také postavenie nemá fyzická osoba bez vlastnej právomoci, ani fyzická osoba, ktorá nekoná v mene dotknutej, právomocou disponujúcej právnickej osoby - v tomto prípade fondu (posledná veta naposledy označeného ustanovenia). Dotknutá osoba môže byť len účastníkom na trestnom čine verejného činiteľa alebo v obdobnom postavení pri príprave na zločin, ktorý má byť spáchaný verejným činiteľom, čo v pretraktovaných súvislostiach nemá význam ďalej rozoberať, keďže sa neposudzuje zneužitie právomoci osoby, ktorá právomocou disponovala. Samozrejme, nie je pre riadny chod úradných konaní žiaduci nadštandardný prístup určitých osôb k pracovníkom konajúcej inštitúcie, ani keby nemal viesť k manipulácii rozhodovania, pretože také praktiky minimálne vzbudzujú v naznačenom smere podozrenie. Ich odstránenie je potrebné zabezpečiť predovšetkým dôslednou aplikáciou noriem upravujúcich postup v konaní, vrátane interných noriem, príp. ich doplnením a v nadväznosti na to riadiacou a kontrolnou činnosťou príslušných funkcionárov. Pokiaľ by však také, podstatu určitej pôsobnosti nedeformujúce pôsobenie, resp. prijatie majetkového či iného plnenia zaň malo byť

trestným činom, muselo by sa to odraziť v úprave skutkových podstát v osobitnej časti Trestného zákona, a to len s účinkami pre skutky po nadobudnutí účinnosti zákonnej zmeny (čl. 50 ods. 6 Ústavy Slovenskej republiky § 2 ods. 1 Tr. zák.).

V uznesení Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 8. novembra 2016, sp. zn. 1TdoV 17/2015 uverejnenom v Zbierke stanovísk NS a rozhodnutí súdov SR 5/2017 pod číslom 52 súd judikoval:

„Treba len v nadväznosti na právnu argumentáciu odvolacieho súdu k riešenej problematike dodať, že pojem „právomoc“ verejného činiteľa použitý v legálnej definícii § 128 ods. 1 Tr. zák. interpretačne vyžaduje prvok moci a rozhodovania, čo znamená mocenské rozhodovanie na právnom podklade uplatňované voči fyzickým alebo právnickým osobám, ktoré môžu byť takým rozhodnutím obmedzené na svojich (inak právnym poriadkom garantovaných) právach. Nemusí nevyhnutne ísť o formalizované rozhodovanie (vydávanie rozhodnutí s určitými procesné predpísanými náležitosťami a formou), vždy je však spojené so zodpovednosťou za uplatnenie právomoci (§ 128 ods. 1, veta druhá Tr. zák.) - napríklad príslušník Policajného zboru je oprávnený (je v jeho právomoci) vykonať služobný zákrok spojený so zásahom do telesnej integrity občana (na základe zákona o Policajnom zbore), vo vzťahu k čomu sa musí rozhodnúť bez vydania formálneho rozhodnutia, pri nesplnení zákonných podmienok však môže byť stíhaný pre trestný čin zneužívania právomoci verejného činiteľa (pri naplnení jeho jednotlivých zákonných znakov).“.

Aj z uvedených súdnych rozhodnutí vyplýva, že svedok X. nemohol vystupovať ako verejný činiteľ, lebo na úseku vydania kolaudačného rozhodnutia stavebného úradu nemal žiadnu právomoc (mal právomoc len zhromažďovať doklady a pripravovať návrhy texty budúcich rozhodnutí). Príprava rozhodnutí svedkom X. však nebola nevyhnutná pre budúce rozhodnutie, keďže aj bez činnosti svedka X. mohlo byť rozhodnutie vydané. V tomto smere je preto postavenie svedka X. odlišné napríklad od kontrolóra daňového úradu, ktorý spisuje protokol z kontroly, ktorý síce nemá povahu rozhodnutia, avšak tvorí podklad pre budúce rozhodnutie správca dane a správca dane sa v daňovom konaní musí vysporiadať s týmto protokolom. Svedok X. teda nemohol mať ani zodpovednosť ako verejný činiteľ a obžalovaný sa preto voči nemu nemohol dopustiť prečinu podplácania podľa § 333 ods. 2 písm. b/ Trestného zákona.

V tomto smere neobstoja ani úvahy súdu prvého stupňa uvedené v napadnutom rozhodnutí na strane 13 „samotné rozhodovanie nemôže spočívať len vo vydaní rozhodnutia vo veci samej. Súd je názoru, že tento pojem je potrebné vykladať širšie. Môže ísť o konanie, ktoré môže vyústiť nielen do vydania kolaudačného rozhodnutia podľa príslušného zákona, ale aj o konanie spočívajúce vo zvolení postupu vedúceho k prijatiu rozhodnutia. V tomto konkrétnom prípade mohol svedok Ing. H. X. prijímať opatrenia, vrátiť vec s pokynmi ako ďalej postupovať, prerušiť alebo zastaviť konanie. Nešlo teda o zamestnanca, ktorý sa zaoberal len technickou stránkou veci, to znamená prevzatím návrhu prípadne jeho zaevidovaním, ale o zamestnanca, ktorý mal v procese kolaudačného konania významné, vyššie uvedené právomoci.“.

Vyslovil názor, že sa jedná sa o ničím nepodložené úvahy súdu prvého stupňa, ktoré navyše nevyplývajú z dokazovania vykonaného na hlavnom pojednávaní. Na hlavnom pojednávaní nebola oboznámená žiadna listina (napr. organizačný poriadok a pod.), z ktorého by vyplývali oprávnenia

svedka X., ktoré v odôvodnení napadnutého rozsudku identifikoval súd prvého stupňa. Jediný relevantný dôkaz o postavení svedka X. (o rozsahu jeho oprávnení) vyplynul len z výpovede svedka T. H. (starostu obce), ktorý uviedol, že svedok X. síce pripravoval rozhodnutia, ale len on ako starosta bol oprávnený vydať rozhodnutia v stavebnom konaní a všetko si pred vydaním rozhodnutia kontroloval. Z výpovede svedka H. nevyplývalo, že by svedok X. bol oprávnený prerušiť alebo zastaviť konanie tak ako to uzatvoril súd prvého stupňa v napadnutom rozsudku. Navyše poznamenal, že orgánu, ktorý je oprávnený vydať meritorne rozhodnutia v zásade prináleží vydať i iné procesné rozhodnutia (napr. rozhodnutie o prerušení alebo zastavení), ibaže by osobitný predpis ustanovil inak. V danom prípade však zo Správneho poriadku alebo z ustanovení stavebného zákona nevyplýva, aby mali referenti stavebného úradu oprávnenie vydávať tieto rozhodnutia, keď tieto mohol jednoznačne vydávať len starosta obec (t. j. svedok H.). Inými slovami povedané, ak bol len starosta obce oprávnený vydávať meritorne rozhodnutia, tak len on bol oprávnený vydávať i procesné rozhodnutia. Súd prvého stupňa ani neuviedol žiadne ustanovenia zákonného predpisu, na základe ktorého by svedok X. mohol vykonávať svoju právomoc. Žiadne ustanovenia právneho predpisu neupravujú postavenie referenta stavebného úradu a ani jeho postavenie v stavebnom konaní. A tu je preto podstatný rozdiel medzi svedkom X. a napríklad kontrolórom daňového úradu, ktorého oprávnenia sú priamo uvedené v zákone, a ktorý na základe zákona vydáva protokol z kontroly, ktorý síce nie je rozhodnutím, ale tvorí podklad pre budúce rozhodnutie. Svedok H. ako starosta obce pritom jasne uviedol, že pred vydaním rozhodnutia si riadne zisťoval skutkový stav a všetko si kontroloval, a preto postavenie svedka X. možno charakterizovať len ako pomocného administratívneho pracovníka bez prvku moci a rozhodovania (porovnateľný napríklad s asistentom sudcu). Uvedené rozhodnutie mohlo byť vydané aj bez svedka X., keďže rozhodnutie si mohol písať starosta obce sám a svedok X. nevyužíval žiadne mocenské oprávnenie. Z uvedených dôvodov sa preto nemohol dopustiť skutku tak, ako to vyplýva zo skutkovej vety napadnutého rozhodnutia, za to, že dal čiastku 50,- € svedkovi X. za vydanie kolaudačného rozhodnutia, keďže svedok X. nemohol vydať žiadne kolaudačné rozhodnutie, pretože len vypracoval text rozhodnutia, ktorý mohol byť neskôr zmenený. Nie je možné upraviť ani skutkovú vetu, keďže skutok (ktorého totožnosť je daná totožnosťou konania alebo totožnosťou následku) spočívajúci v daní finančnej čiastky za rýchle a včasné vydanie kolaudačného rozhodnutia je odlišný od skutku spočívajúcom v daní finančnej čiastky za rýchle a včasné napísanie textu kolaudačného rozhodnutia.

V tomto smere poukázal na najnovšie rozhodnutie NS ČR, a to uznesenie NS ČR, spis. zn. 5 Tdo 279/2016 uverejnené v časopise Trestnoprávna revue č. 6/2017, s. 151-157

„Pokiaľ ide o skutok uvedený pod bodom I./1. vo výroku o vine v rozsudku súdu prvého stupňa, podľa názoru najvyššieho súdu súdy nižších stupňov nerešpektovali dôsledne ustanovenie § 127 ods. 2 Tr. zák., pretože obvinený Ing. V. K. ako tajomník Mestského úradu Znojmo síce bol všeobecne v postavení úradnej osoby [§ 127 ods. 1 písm. d) Tr. zák.], ale voči riaditeľovi Mestskej polície Znojmo, resp. voči strážnikovi poverenému plnením niektorých úloh pri riadení tejto mestskej polície, nevykonával žiadnu právomoc, ktorou by mohol autoritatívne a efektívne ovplyvniť činnosť mestskej polície, a v konkrétnej situácii obvinený nemal oprávnenie rozhodovať o právach a povinnostiach subjektu či vykonávať také rozhodnutia.

Súd prvého stupňa síce v tejto súvislosti odkázal na ustanovenie § 110 ods. 2 všeobecného zriadenia ktoré však nijako nevy vymedzuje právomoc tajomníka obecného (mestského) úradu voči niekomu

inému a už vôbec nie vo vzťahu k obecnej (mestskej) polícii. Citované ustanovenie totiž len konštatuje, že tajomník obecného úradu je zodpovedný za plnenie úloh obecného úradu v samostatnej i prenesenej pôsobnosti starostovi a rovnako tak ani v inom právnom predpise nie je zakotvená právomoc tajomníka obecného (mestského) úradu voči obecnej (mestskej) polícii. Pritom práve existencia právomoci páchatela, ako už bolo zdôraznené vyššie, je základným predpokladom k spáchaniu trestného činu zneužitia právomoci verejnej osoby podľa § 329 ods. 1 Tr. zák.

Ako v tejto súvislosti najvyšší súd konštatoval už v uznesení zo dňa 6. februára 2003, sp. zn. 7 Tdo 125/2003, vystupovanie úradnej osoby „z titulu jej funkcie“ nie je totožné s výkonom jej právomoci. To platí rovnako o konaní napríklad za situácie, keď úradná osoba ťaží zo svojho postavenia svojím faktickým vplyvom, bez toho aby pri tom vykonávala právomoc. Také konanie úradnej osoby však nie je prekročením jej právomoci ani prisvojením si právomoci inej úradnej osoby alebo iného orgánu verejnej moci. Opačný výklad pojmu „prekročenie právomoci“ by teda bol neprípustne extenzívny a nevystihoval by správne jeho význam v kontexte ustanovení § 329 ods. 1 Tr. zák. Súdny nižších stupňov teda v prejednávanej veci nesprávne právne posúdili otázku, či bol čin obvineného Ing. V. K. spáchaný v súvislosti s jeho právomocou a zodpovednosťou. Navyiac, aj keby obvinený vystupoval „z titulu svojej funkcie tajomníka mestského úradu“, v zmysle požiadaviek ustanovení § 127 ods. Tr. zák. by bola taká skutočnosť sama o sebe nerozhodná, ale mohla by byť nanajvýš dôvodom ku kvalifikácii činu obvineného ako účastníctvo vo forme návodu k trestnému činu zneužitia právomoci úradnej osoby podľa § 24 ods. 1 písm. b) a § 329 ods. 1 písm. b) Tr. zák.“.

V súlade s dôvodmi odvolania namietol tiež to, že v posudzovanom prípade nedošlo k obstaraniu veci všeobecného záujmu, pretože aj keby bolo v konaní preukázané poskytnutie čiastky za napísanie rozhodnutia, tak takéto konanie nemá trestnoprávny charakter.

Poukázal na to, že vymedzenie pojmu veci všeobecného záujmu je nevyhnutné vnímať v korelácii s objektom žalovaného trestného činu a najmä zrkadlového zločinu prijímania úplatku podľa § 329 ods. Tr. zák., ktorým „je ochrana spoločenského záujmu na čistote verejného života prostredníctvom riadneho, nestranného a zákonného obstarania veci všeobecného záujmu. Ide teda o plnenie úloh, na riadnom a nestrannom plnení, na ktorých má záujem celá spoločnosť (k tomu porovnaj NR 3 Tdo 4/2008) alebo určitá sociálna skupina.“(Burda, Čentéš, Kolesár a Záhora: Trestný zákon, CH. BECK, 2. diel, 1. vydanie, s. 1086-1087).

Príprava materiálov pre administratívne konanie (resp. napísanie rozhodnutia) nemôže byť považovaná za taký objekt, ktorý by mal byť trestnoprávne chránený prostredníctvom zločinu prijímania úplatku v súvislosti s obstaraním veci všeobecného záujmu podľa § 329 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona resp. zrkadlového prečinu podplácania podľa § 333 ods. 1, ods. 2 písm. b/ Trestného zákona.

Judikatúra sa ustálila v tom, že za obstaranie veci všeobecného záujmu nie je možno považovať napríklad to, ak orgány verejnej správy vykonávajú majetkové dispozície so svojím majetkom. Keďže sa jedná o individuálny záujem a nie o záujem verejný (k tomu porovnaj napr. NR ŠS 2 T 15/2007).

V zmysle judikatúry platí:

Páchatel, ktorý ako verejný činiteľ iba predstiera, že obstaráva veci všeobecného záujmu, ale pre ich vybavenie nič nepodnikne, ani nemá v úmysle podniknúť, resp. obstará veci iba bezvýznamné, nemajúce charakter veci všeobecného záujmu, nemôže byť jeho konanie posúdené ako zločin prijímania úplatku podľa § 329 ods. 1, ods. 2 Tr. zák., a teda neprichádza do úvahy zrkadlový trestný čin podplácania. Prichádza do úvahy iba právna kvalifikácia podľa § 221 Tr. zák. ako trestný čin podvodu v štádiu dokonania." (Uznesenie NS SR sp. zn. 1 To 1/2015 zo dňa 29. mája 2015).

Podľa názoru obžalovaného napísanie rozhodnutia nie je možné subsumovať pod obstaranie veci všeobecného záujmu, a to za situácie, keď orgán, ktorý dané rozhodnutie vydáva, týmto rozhodnutím nie je vôbec viazaný. Navyše sa žiada poznamenať, že medzi obstaraním veci všeobecného záujmu a poskytnutím úplatku musí byť súvislosť, čo okrem iného predpokladá, aby pred obstaraním existovala dohoda (aspoň konkludentná) o poskytnutí úplatku. Nie je možné uvažovať v tom smere, aby bez predchádzajúcej „dohody o úplatku" došlo k obstaraniu veci všeobecného záujmu. Inými slovami povedané, ak dôjde k poskytnutiu úplatku až po tom, ako sa obstará vec všeobecného záujmu, tak takúto finančnú čiastku nie je možné kvalifikovať ako úplatok, ale ako dar resp. dodatočnú pozornosť, pretože k obstaraniu veci všeobecného záujmu došlo bez toho, aby bol narušený objekt chránený žalovaným trestným činom resp. zrkadlovým zločinom prijímania úplatku. A ešte inými slovami povedané, obstaranie veci všeobecného záujmu nebolo poznačené daním budúceho úplatku, keďže v čase obstarania všeobecného záujmu ešte subjekt obstarávajúci verejný záujem nemohol predpokladať, že v budúcnosti dostane úplatok, a preto takýmto konaním nemôže byť narušený objekt chránený žalovaným trestným činom.

Podľa jeho názoru je napadnuté rozhodnutie postihnuté aj ďalšími vadami.

Súd prvého stupňa finančnú čiastku 50,- € v skutkovej vete napadnutého rozhodnutia kvalifikoval ako „úplatok", pričom kvalifikácia finančnej čiastky ako úplatku je právnou kvalifikáciou (a nie skutkovým zistením), ktorá sa mala nachádzať až v právnej a nie v skutkovej vete. Ďalšou vadou napadnutého rozhodnutia je jeho rozporuplnosť spočívajúca v tom, že kým ústne odôvodnenie napadnutého rozsudku bolo založené len na tom, že svedok X. prehliadol vady v kolaudačnom rozhodnutí (septik a pod.), tak písomné odôvodnenie už od týchto argumentov opúšťa (zrejme i pod vplyvom toho, že obhajoba doručila súdu prvého stupňa písomné dôvody odvolania skôr než bolo vypracované písomné odôvodnenie napadnutého rozsudku). Už len táto okolnosť postačuje k tomu, aby napadnuté rozhodnutie bolo zrušené, keďže nie je možné tolerovať taký rozsudok, ktorého ústne odôvodnenie je diametrálne odlišné od jeho písomného rozhodnutia.

V súvislosti s odvolacou námietkou smerujúcou proti nezákonnosti zvukovo-obrazových záznamov poukázal i na rozhodnutie ESLP, sp. zn. 2742/12 zo dňa 04. apríla 2017 - Matanovič proti Chorvátsku (uverejnené v časopise Soudní rozhledy 6/2017, s. 212-213), zmysle ktorého súd vyslovil porušenie práva na súkromie práve z dôvodu nedostatočne odôvodneného príkazu, čím došlo k porušeniu

článku 8 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Rovnako ESLP uviedol, že orgány činné v trestnom konaní nemôžu selektívnym spôsobom určovať, ktoré zo získaných odposluchov zaradia do spisu a oboznámia ich s obhajobou. Preto namietol i to, že orgány činné v trestnom konaní selektívne vybrali iba tie zvukovo-obrazové záznamy, ktoré podporovali jeho vinu. Z tohto dôvodu požiadal o predloženie všetkých záznamov, keďže je presvedčený, že z týchto úplných záznamov vyplynú dôkazy podporujúce jeho obhajobu, že svedok X. prijímal finančné čiastky za poradenstvo v stavebnom konaní, a nie za ovplyvňovanie vecí.

Navrhol preto, aby najvyšší súd po zistení skutkového a právneho stavu napadnutý rozsudok z dôvodov uvedených v § 321 ods. 1 písm. a), písm. b), písm. c), písm. d) a písm. e) Tr. por. zrušil v celom rozsahu a vec vrátil súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol. Alternatívne navrhol, aby ho najvyšší súd podľa § 285 písm. a) Tr. por. oslobodil spod obžaloby prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky.

Prokurátor Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky sa k odvolaniu obžalovaného nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 315 Tr. por.) pred vydaním rozhodnutia o odvolaní skúmal procesné podmienky pre podanie tohto opravného prostriedku a zistil, že odvolanie obžalovaného je prípustné (§ 306 ods. 1 Tr. por.), bolo podané oprávnenou osobou (§ 307 ods. 1 písm. b) Tr. por.), v zákonom stanovenej lehote a na zákonom určenom mieste (§ 309 ods. 1 Tr. por.). Následne po zistení, že nie je dôvod na postup podľa § 316 Tr. por. preskúmal v zmysle § 317 ods. 1 zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo, majúci na zreteli, že na chyby, ktoré neboli odvolaním vytykané, možno prihliadnuť len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por. a zistil, že odvolanie je dôvodné v zmysle § 321 ods. 1 písm. a), písm. b) a písm. c) Tr. por., keďže napadnutým výrokom rozsudku predchádzali podstatné chyby konania, napadnutý rozsudok je založený na nejasných a neúplných skutkových zisteniach, súd sa v ňom nevysporiadal so všetkými okolnosťami významnými pre rozhodnutie a zároveň vznikli pochybnosti o správnosti skutkových zistení napadnutých výrokov, na ktorých objasnenie je potrebné dôkazy opakovať, respektíve vykonať ďalšie.

Odvolací súd v súlade s § 326 ods. 1 písm. b) Tr. por. rozhodol o podanom odvolaní na neverejnom zasadnutí pretože postupoval podľa § 321 ods. 1 Tr. por. a napadnutý rozsudok trpí takými chybami, ktoré na verejnom zasadnutí nebolo možné odstrániť.

Podľa § 2 ods. 1 Tr. por. niekto nemôže byť stíhaný ako obvinený inak než zo zákonných dôvodov a spôsobom, ktorý ustanovuje tento zákon.

Podľa § 2 ods. 4 Tr. por. každý, proti komu sa vedie trestné konanie, považuje sa za nevinného, kým súd nevysloví právoplatným odsudzujúcim rozsudkom jeho vinu.

Podľa § 2 ods. 10 Tr. por. orgány činné v trestnom konaní postupujú tak, aby bol zistený skutkový stav veci, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti, a to v rozsahu nevyhnutnom na ich rozhodnutie. Dôkazy obstarávajú z úradnej povinnosti. Právo obstarávať dôkazy majú aj strany. Orgány činné v trestnom konaní s rovnakou starostlivosťou objasňujú okolnosti svedčiace proti obvinenému, ako aj okolnosti, ktoré svedčia v jeho prospech, a v oboch smeroch vykonávajú dôkazy tak, aby umožnili súdu spravodlivé rozhodnutie.

Podľa § 2 ods. 11 Tr. por. súd môže vykonať aj dôkazy, ktoré strany nenavrhli. Strany majú právo nimi navrhnutý dôkaz zabezpečiť.

Podľa § 2 ods. 12 Tr. por. orgány činné v trestnom konaní a súd hodnotia dôkazy získané zákonným spôsobom podľa svojho vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo i v ich súhrne nezávisle od toho, či ich obstaral súd, orgány činné v trestnom konaní alebo niektorá zo strán.

Zásada náležitého zistenia skutkového stavu je jednou z kľúčových zásad trestného konania a je úzko prepojená s ostatnými zásadami, najmä so zásadou stíhania len zo zákonných dôvodov a zásadou prezumpcie neviny. Náležité zistenie skutkového stavu je základným predpokladom na to, aby trestné stíhanie bolo vedené v súlade so zákonom a je zároveň podmienkou pre vydanie spravodlivého rozhodnutia, a to nielen čiastkového rozhodnutia orgánu činného v trestnom konaní v jednotlivých štádiách trestného konania, ale predovšetkým konečného rozhodnutia súdu o vine a treste obžalovaného. Zásada zistenia skutkového stavu bez dôvodných pochybností sa vzťahuje predovšetkým na zabezpečovanie dôkazov orgánmi činnými v trestnom konaní, keď dôkazné bremeno v kontradiktórnom procese nesie prokurátor. Poznanie skutkového stavu v takom rozsahu, aby bolo možné urobiť záver o vine či nevine obžalovaného, je súčasne predpokladom spravodlivého rozhodnutia súdu, ktorý zaň rovnako nesie procesnú zodpovednosť. Preto má možnosť rozsah dokazovania korigovať. V prípade, že pri objasňovaní skutkového stavu vzniknú dôvodné pochybnosti, ktoré nie je možné odstrániť ani dodatočne vykonaným dokazovaním, je potrebné pri rešpektovaní zásady (in dubio pro reo v pochybnostiach v prospech obžalovaného) pristúpiť k prijatiu oslobodzujúceho rozhodnutia a konštatovať, že obžaloba dôkazné bremeno neunesla. V prípade, že súd sa uvedenými zásadami neriadi, resp. urobí záver o vine či nevine v rozpore s nimi, prípadne bez riadneho odôvodnenia, je takéto rozhodnutie arbitrárne a svojvoľné a v konečnom dôsledku je i v rozpore so základnými účelom trestného konania, ktorým je v zmysle § 1 ods. 1 Tr. por. náležité zistenie trestných činov a spravodlivé potrestanie ich páchatel'ov.

Výrok o vine obžalovaného súd prvého stupňa oprel o výpovede svedkov Ing. H. X., Mgr. Art J. E., o „skutkové“ priznanie obžalovaného, listinné dôkazy a prehraté obrazovo - zvukové záznamy. Konštatoval, že podľa záverov vykonaného dokazovania svedok Ing. H. X. vystupoval v čase skutku ako odborný referent Spoločného stavebného úradu Obecného úradu v D. S., teda konal ako príslušný orgán v zmysle zák. č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov, lebo príprava, spravovanie a vydávanie kolaudačných rozhodnutí v tejto súvislosti patria do jeho právomoci. Nakoľko proces konania v súvislosti s povolením na užívanie

stavieb realizovaný stavebným úradom podľa citovaného zákona predstavuje plnenie celospoločenský významných úloh, ktoré presahujú rámec individuálnych práv a záujmov jednotlivca, ide o pracovnú činnosť svedka v priamej súvislosti s obstarávaním veci všeobecného záujmu. Tým, že obžalovaný svedkovi Ing. H. X. poskytol sumu 50,- €, konal v príčinnej súvislosti s obstaraním veci všeobecného záujmu a úplatok mu odovzdal práve pre vybavenie spomínaného kolaudačného rozhodnutia. Prvostupňový súd na podklade uvedeného ustálil, že obžalovaný spáchal prečin podplácania podľa § 333 ods. 1 Tr. zák. a s poukazom na spôsob spáchania tohto trestného činu nemal žiadne pochybnosti o tom, že ho spáchal v priamom úmysle podľa § 15 písm. a) Tr. zák. (č. I. 12).

Podľa jeho názoru vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že hlavná činnosť svedka Ing. H. X. vyplývajúca z jeho pracovného zaradenia spočívala v rozhodovacej činnosti, ktorá zahŕňala prípravu podkladov na vydanie a spracovanie rozhodnutia a povolení užívania stavby teda pôsobil na rozhodovací proces, ktorý je upravený v zákone č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov. Tento zákon predpokladá vydanie kolaudačného rozhodnutia, ktorého výrokom sa priznáva povolenie na užívanie nehnuteľnosti za určitých podmienok určených stavebným úradom. Pri tejto činnosti svedok Ing. H. X. požíval právomoc verejného činiteľa, ktorá mu bola zverená. Právomoc v sebe vždy musí obsahovať prvok moci a prvok rozhodovania. Musí ísť o rozhodovanie o právach a povinnostiach fyzických alebo právnických osôb a musí existovať oprávnenie rozhodovať, ktoré je priznané Ústavou Slovenskej republiky, ústavným zákonom alebo zákonom. Samotné rozhodovanie nemôže spočívať len vo vydaní rozhodnutia vo veci samej a vyslovil názor, že tento pojem je potrebné vykladať širšie. Môže ísť o konanie, ktoré môže vyústiť nielen do vydania kolaudačného rozhodnutia podľa príslušného zákona, ale aj konanie spočívajúce vo zvolení postupu vedúceho k prijatiu rozhodnutia.

V tomto konkrétnom prípade mohol svedok Ing. H. X. prijímať opatrenia, vrátiť vec s pokynmi ako ďalej postupovať, prerušiť alebo zastaviť konanie a pod. Až do podpísania kolaudačného rozhodnutia štatutárnym orgánom - starostom obce mal teda nad celým priebehom tohto procesu moc i právomoc disponovať s návrhom na začatie kolaudačného konania, a teda nešlo len o zamestnanca, ktorý sa zaoberal len technickou stránkou veci, to znamená, prevzatím návrhu, jeho zaevidovaním, ale o zamestnanca, ktorý mal v procese kolaudačného konania významné, vyššie uvedené právomoci.

Na podklade týchto úvah prvostupňový súd dospel k záveru, že svedok Ing. H. X. v čase spáchania skutku obžalovaným vystupoval ako verejný činiteľ v zmysle § 128 ods. 1 Tr. zák., a preto konanie obžalovaného právne posúdil aj podľa ods. 2 písm. b) § 333 Tr. zák., teda, že uvedený čin spáchal voči verejnému činiteľovi.

Tieto závery prvostupňového súdu sú predčasné.

Podľa názoru najvyššieho súdu doposiaľ vykonaným dokazovaním nebolo spoľahlivo a bez pochybností preukázané, za čo obžalovaný poskytol svedkovi Ing. H. X. sumu 50,- € ako ani to, že

svedok vystupoval v postavení verejného činiteľa. Prvostupňový súd s rovnakou starostlivosťou neobjasňoval okolnosti svedčiace v prospech obžalovaného tak, ako okolnosti svedčiace v jeho neprospech a v oboch smeroch nevykonával dôkazy tak, aby umožnili súdu spravodlivé rozhodnutie (§ 2 ods. 10 Tr. por.). Preto nebola doposiaľ spoľahlivo vyvrátená obhajoba obžalovaného, že sumu 50,- € svedkovi poskytol len ako pozornosť za pomoc spočívajúcu v poradenstve v predmetnom kolaudačnom konaní rovnako ako aj v druhom prípade pri pridelovaní súpisného čísla, čo prvostupňový súd v napadnutom rozhodnutí akceptoval a nie ako úplatok za kladné a urýchlené vybavenie kolaudačného rozhodnutia a pri hodnotení dôkazov dôsledne neprihliadol ku skutočnostiam, ktoré jeho obhajobu potvrdzujú.

Doposiaľ vykonaným dokazovaním bolo spoľahlivo preukázané zatiaľ len skutkové zistenie vyjadrené v tzv. skutkovej vete, že za v nej uvedených skutkových okolností (deň, miesto a čas) obžalovaný poskytol svedkovi Ing. H. X. pracovne zaradenému ako odborný referent menovaného úradu finančnú hotovosť vo výške najmenej 50,- €. Tento záver na rozdiel od skutkovej okolnosti za čo boli peniaze vyplatené totiž vyplýva nielen z výpovede svedka Ing. H. X., ale aj z vyhotoveného obrazovo - zvukového záznamu zo 14. januára 2015 a z výpovede obžalovaného Ing. R. X.. Iné priame dôkazy o zvyšnom priebehu skutku, okrem výpovede svedka Ing. H. X. neexistujú. Skutkový záver napadnutého rozsudku premietnutý do skutkovej vety napadnutého rozsudku o poskytnutí úplatku 50,- € obžalovaným svedkovi len za ním z obžaloby mechanicky prevzaté a všeobecne vymedzené kladné a urýchlené vybavenie kolaudačného rozhodnutia však z posledných dvoch dôkazov nevyplýva a obžalovaný ho od začiatku trestného stíhania popiera.

Z listinných dôkazov nachádzajúcich sa v predloženej spise najvyšší súd zistil, že návrh na vydanie kolaudačného rozhodnutia navrhovateľa J. a X. E. podali na Obecný úrad v D. S. 20. októbra 2014 a rozhodnutie, ktorým obec užívanie stavby povolila bolo vydané a podpísané starostom ako štatutárnym orgánom 13. januára 2015 a právoplatnosť nadobudlo 14. januára 2015. Rozhodnutie vypracoval a za správnosť zodpovedá svedok Ing. H. X..

Obsah vyhotovených obrazovo - zvukových záznamov nachádzajúcich sa v predloženej spise tvoria rôzne skutočnosti, ktorých súčasťou je aj odovzdanie peňažnej čiastky obžalovaným svedkovi Ing. H. X. v súdom ustálenom čase, avšak ani z jedného z nich nevyplýva, že obžalovaný dal svedkovi peniaze „za kladné a urýchlené vybavenie kolaudačného rozhodnutia.“ Predmetné záznamy a ich prepisy sa v spise nachádzajú však len selektívne a nie vcelku tak, ako boli za obdobie od 06. novembra 2014 do 05. februára 2015, v ktorom sa na základe príkazu sudcu vykonávali získané.

Jediným dôkazom svedčiacim v neprospech obžalovaného, že peniaze mal odovzdať za kladné a urýchlené vybavenie kolaudačného rozhodnutia je tak len výpoveď ich samotného prijímateľa svedka Ing. H. X..

Svedok však vo svojej výpovedi uviedol aj skutočnosti vyvolávajúce pochybnosti o správnosti skôr uvedeného skutkového záveru.

Ku kladnosti vybavenia kolaudačného rozhodnutia svedok vypovedal, že bolo potrebné doniesť potvrdenie o vodotesnosti žumpy, čo sa aj stalo a nedostatky boli odstránené a následne naopak vypovedal, že namiesto žumpy napísal septik. Hodnota zastavanej plochy 101 metrov štvorcových nebola odstránená dodnes. Prvostupňový súd v odôvodnení napadnutého rozsudku k tejto otázke však uviedol, že spočívala v bezprieťahovom povolení užívania stavby a v odbornej rade, ktorou zabezpečil okamžitú právoplatnosť kolaudačného rozhodnutia.

K dokladom nevyhnutným pre prípravu kolaudačného rozhodnutia svedok vypovedal, že niektoré v posudzovanom prípade chýbali a obžalovaný ich doložil priebežne. Všetky ich mal k dispozícii až v decembri 2014.

K rýchlosti vypracovania kolaudačného rozhodnutia uviedol, že keď boli potrebné doklady pohromade, vypísal toto rozhodnutie, ktoré starosta podpísal 13. januára 2015 a právoplatným sa stalo 14. januára 2015. Starosta im povedal, že takéto rozhodnutia bude podpisovať až v januári 2015, čo oznámil obžalovanému. V iných veciach lehota vypracovania po obdržaní všetkých dokladov trvala 1 - 2 týždne alebo aj mesiac. Predmetné kolaudačné konanie uprednostnil pred iným a ak by to tak nebolo, možno by bolo datované 19. decembra 2014 alebo v januári 2015. Uprednostnil ho preto, že obžalovaný mu povedal, že žiadateľ potrebuje mať rýchlo trvalý pobyt, lebo chcel dať dcéru do školy alebo škôlky. V každom prípade kolaudačné rozhodnutia ku koncu roka uprednostňovali kvôli nižším daniam z nehnuteľností, čo starosta vtedy zatrhol a podpísal ich až v januári 2015. Na hlavnom pojednávaní na otázku obžalovaného prikývol, že mu radil, aké doklady je potrebné ku kolaudačnému konaniu predložiť. Úplatok prevzal za kladné a rýchle vybavenie kolaudačného rozhodnutia.

K poskytnutiu úplatku vypovedal, že nemyslel na to, že obžalovaný mu prinesie úplatok, iba urobil čo treba a nedohodol sa s ním, že za urýchlené vybavenie dostane nejakú odmenu. Uviedol, že dohodnutého dňa po podpise rozhodnutia starostom prišiel pre rozhodnutie do archívu a v tej súvislosti mu obžalovaný dal 50,- €. Túto sumu zobral za kladné a urýchlené vybavenie.

Na rozdiel od svedka T. X. starosta obce a štatutárny orgán T. H. ku kladnosti a urýchlenosti vybavenia kolaudačného rozhodnutia konštatoval, že pred výsluchom sa informoval či boli v predmetnom kolaudačnom konaní zistené nejaké nedostatky a bolo mu povedané, že všetko bolo dodržané a nemá vedomosť o tom, že by bolo akýmkoľvek spôsobom zrušené. Nevedel o tom, že v priebehu jeho funkčného obdobia bolo takéto rozhodnutie uprednostnené alebo svedok X. v tejto veci postupoval nadštandardne alebo prišiel požiadať o urýchlenie jej vybavenia. Platí zásada, že najskôr musia byť zhromaždené doklady a potom môže byť povolenie o užívaní stavby. Dĺžka kolaudačného konania je veľmi individuálna a závisí od stavebníka, ako predloží požadované potvrdenia a doklady. Môže trvať jeden mesiac, ale aj rok. V súvislosti s užívacím povolením nastupuje do hry vtedy, keď dochádza k terénnej ohliadke objektu. Predtým mu referent vždy predloží spisový materiál a v teréne vždy vizuálne skontroluje stavbu či je v súlade so stavebným povolením a keď je všetko v poriadku tak v ten, prípadne nasledujúci deň rozhodnutie podpíše.

Svedok Mgr. Art. J. E. vypovedal, že na stavebnom úrade bol niekoľkokrát, niektoré doklady doručil on a niektoré obžalovaný. O žiadnych nedostatkoch kolaudačného konania upovedomený nebol a o žiadnych problémoch so žumpou a čističkou nevedel. Kolaudačné rozhodnutie chcel mať rýchlo, ale nebola to podmienka. Kolaudačné rozhodnutie je dodnes platné.

Z odôvodnenia napadnutého rozsudku k „druhej päťdesiatke“ vyplýva, že túto obžalovaný poskytol svedkovi Ing. X. za radu pri vybavovaní súpisného čísla (už po vybavení kolaudačného rozhodnutia), teda nie za kladné a rýchle vybavenie kolaudačného rozhodnutia a jeho pridelenie nepatrilo do právomoci svedka, ale inej pracovníčky stavebného úradu, ktorú však svedok v tejto súvislosti neovplyvňoval. Z uvedeného vyplynul prvostupňovému súdu záver, že táto suma nebola poskytnutá svedkovi v súvislosti s obstarávaním veci všeobecného záujmu, lebo svedok nebol na ňu príslušný.

Z týchto listinných dôkazov, obrazovo - zvukových záznamov a ich prepisov nachádzajúcich sa v predloženom spise, výpovedí svedkov Ing. H. X., T. H. a Mgr. Art. J. E. vyplývajú preto aj skutočnosti odôvodňujúce dôvodné pochybnosti o správnosti skutkového záveru, že obžalovaný Ing. R. X. poskytol najmenej 50,- € ako úplatok za kladné a urýchlené vybavenie kolaudačného rozhodnutia.

Odvolací súd nemôže sám rozhodnúť rozsudkom ak sám nevykoná žiadne dôkazy a mení skutkový stav zistený súdom prvého stupňa len na tom základe, že hodnotí inak dôkazy vykonané pred súdom prvého stupňa. V takom prípade musí vec vrátiť súdu prvého stupňa na nové konanie a rozhodnutie. Aj keď odvolací súd sám nevykoná žiadne nové dôkazy ani neopakuje dôkazy vykonané pred súdom prvého stupňa môže dôjsť k záveru, že skutkové zistenia sú nejasné, neúplné alebo vzbudzujú pochybnosť o svojej správnosti. V takom prípade môže odvolací súd vytknúť chyby pri hodnotení dôkazov, ktorých sa podľa jeho názoru dopustil súd prvého stupňa (nelogickosť záverov, opomenutie niektorých okolností a pod.).

Prvostupňový súd bude preto povinný opätovne prihliadnuť ku skutočnostiam majúcim zásadný vplyv na správnosť skutkového zistenia z akého dôvodu obžalovaný poskytol prvýkrát sumu 50,- € svedkovi Ing. H. X., na ktoré najvyšší súd podrobne poukázal vo svedeckých výpovediach Ing. H. X. a T. H. a v listinných dôkazoch súvisiacich s kolaudačným konaním a v prepise obrazovo - zvukového záznamu z 09. decembra 2014 (č. l. 149), ale ktoré sa nachádzajú aj na ďalších stranách tohto prepisu a na objasnenie týchto otázok vykonať ďalšie dôkazy, na ktoré bude poukázané v ďalšej časti tohto rozhodnutia a v súlade s § 2 ods. 12 a § 168 ods. 1 Tr. por. sa s nimi v odôvodnení svojho rozhodnutia dôsledne vyrovnáť.

V kontexte s tým bude musieť prvostupňový súd opätovne prihliadnuť k obhajobe obžalovaného, že sumu 50,- € svedkovi X. dal za jeho pomoc spočívajúcu v poskytnutí rád súvisiacich s kolaudačným konaním, ktoré svedok nepoprel a nie za kladnosť a urýchlenosť vydania kolaudačného rozhodnutia a zadovážiť všetky vyhotovené obrazovo - zvukové záznamy a ich prepisy za obdobie od 06. novembra 2014 do 05. februára 2015, na ktoré sa vzťahuje vydaný príkaz sudcu pre prípravné konanie. Z ich obsahu bude môcť preskúmať obhajobu obžalovaného, že aj z týchto

vyplývajú skutočnosti podporujúce jeho obhajobu, že svedok Ing. H. X. prijímal finančné čiastky od neho za poradenstvo v stavebnom konaní a nie za ovplyvňovanie veci. V súvislosti s tým sa bude musieť prvostupňový súd zaoberať významnou skutočnosťou spočívajúcou v tom, že pri zachovaní zákonnej tridsaťdňovej lehoty uvedenej v § 49 ods. 2 zák. č. 71/1967 Zb. o správnom konaní by jej koniec po úplnom a správnom predložení dokladov potrebných ku kolaudačnému konaniu pripadol na 08. januára 2015, ako aj tým, že pri právoplatnosti kolaudačného rozhodnutia 14. januára 2015, pretože len právoplatné rozhodnutie bolo pre dosiahnutie konečného cieľa - pridelenie súpisného čísla pre žiadateľov právne významné, nebola dĺžka kolaudačného konania osemdesiatpäť dní pre obžalovaného už rozhodujúca. Obžalovaný za týchto okolností nemal dôvod, navyše bez dohody so svedkom, t. j. sám od seba a ex post platiť za vybavenie kolaudačného rozhodnutia, ktorého právoplatnosť a teda rýchlosť svedok nemal možnosť ovplyvniť. Naopak, poradenstvo svedka vedúce k žiadanému, právne významnému následku (právoplatnosti rozhodnutia), bez ktorého by kolaudačné konanie neprebehlo a rozhodnutie vydané nebolo, takýto dôvod pre obžalovaného už predstavovalo. V súvislosti s touto otázkou sa bude preto musieť prvostupňový súd vysporiadať aj s výpoveďou svedka Mgr. Art. J. E., že hoci chcel mať kolaudačné konanie vybavené rýchlo, nebola to podmienka. O jej pravdivosti svedčí tiež skutočnosť, že napokon dcéru do školy v D. S. nedali. Prihliadnuť bude musieť aj k prístupu žiadateľov pri prekladaní potrebných dokladov, ktorý za rýchly nemožno označiť, pretože od podania žiadosti o vydanie kolaudačného rozhodnutia po úplné a správne predloženie všetkých potrebných dokladov uplynul dlhý čas, doklady dopĺňali postupne a aj ten potvrdzuje výpoveď svedka E., že rýchlosť skončenia kolaudačného konania nebola podmienka ale zároveň aj obhajobu obžalovaného, že z tohto dôvodu svedkovi peniaze nedal. V neposlednom rade sa bude musieť opätovne zaoberať aj obsahom obrazovo - zvukového záznamu z 09. decembra 2014, z ktorého vyplýva, že svedok obžalovaného upozornil na možnosť, že kolaudačné rozhodnutie prejednané v roku 2014 nebude (č. l. 150) a obsahom obrazovo - zvukového záznamu zo 14. januára 2015, keď obžalovaný svedkovi povedal, že žiadateľ Mgr. Art. J. E. to robí kvôli dcére, aby mohla mať trvalý pobyt, aby ju prihlásili do školy, čo však predstavuje len dôvod jeho žiadosti o vydanie kolaudačného rozhodnutia, nie však dôvod pre záver, že peniaze dal svedkovi za kladné a urýchlené vydanie kolaudačného rozhodnutia.

Zodpovedá stavu veci tvrdenie obžalovaného, že skutok v podanej obžalobe o kladnom a urýchlenom vybavení kolaudačného rozhodnutia je formulovaný veľmi všeobecne, pretože skutočnosti napĺňajúce uvedené pojmy prokurátor v nej nekonkretizoval a tieto formuloval až na hlavnom pojednávaní. Obžalovaný tak nemal reálnu možnosť pripraviť si v tomto smere svoju obhajobu, a preto ho bude potrebné na hlavnom pojednávaní opätovne vypočuť na objasnenie otázky, či predmetná stavba mala nedostatky brániace kladnému vybaveniu kolaudačného rozhodnutia, či boli tieto odstránené alebo či a akým spôsobom tieto svedok X. odstránil a či tak existoval dôvod na jeho podplácanie za vydanie kladného kolaudačného rozhodnutia.

Svedka Ing. H. X., ktorý jediný obžalovaného usvedčuje z podplácania za kladné a urýchlené vybavenie kolaudačného rozhodnutia bude potrebné na hlavnom pojednávaní opätovne vypočuť na spoľahlivé objasnenie dôvodu, pre ktorý mu mal obžalovaný dať sumu 50,- €. Okrem skôr uvedených skutočností a časových súvislostí odôvodňujúcich aj iný záver o dôvode odovzdania tejto sumy si opätovný výsluch svedka vyžaduje jeho tvrdenie, že s obžalovaným neboli dohodnutí, že za rýchle vybavenie dostane odmenu a ku koncu roka kolaudačné rozhodnutia uprednostňovali. Svedok preto bude musieť objasniť na podklade čoho dospel k záveru, že predmetnú sumu mu obžalovaný dal práve z ním uvádzaného dôvodu, keď na tom dohodnutí neboli, obžalovaný mu to nepovedal, bez

podpisu starostu obce bolo ním pripravené rozhodnutie právne bezvýznamné, o čom obžalovaný od neho už pred odovzdaním peňazí vedel, pre pridelenie súpisného čísla nepoužiteľné, na rýchlosť právoplatnosti rozhodnutia svedok žiaden vplyv nemal a nie naopak za významné, ním poskytnuté poradenstvo súvisiace s úplným a správnym predložením dokladov nevyhnutných pre úspešný priebeh tohto konania a dosiahnutie jeho cieľa (pridelenie súpisného čísla) ako to tvrdí obžalovaný, a ktoré vyplýva aj z obrazovo - zvukového záznamu z 09. decembra 2014, z ktorého ale poskytnutie peňazí za kladné a urýchlené vybavenie kolaudačného rozhodnutia nemožno vyvodíť. Zároveň nech vysvetlí aj svoje rozporné tvrdenia o ním uvádzaných nedostatkoch týkajúcich sa kladnosti kolaudačného rozhodnutia.

K hodnoteniu výpovede svedka Ing. H. X. bude musieť prvostupňový súd postupovať o to starostlivejšie, že rozsudkom špecializovaného trestného súdu zo 14. apríla 2016, sp. zn. PK-2T/5/2016 bol právoplatne odsúdený pre pokračovací zločin prijímania úplatku podľa § 329 ods. 1, ods. 2 Tr. zák., ktorý spáchal štyrmi čiastkovými skutkami. Z obsahu týchto je pritom zrejmé, že za menej významné služby, ktorými boli kladné a urýchlené vyznačenie právoplatnosti rozhodnutia prijal tak ako v posudzovanom prípade rovnakú sumu 50,- €, ale za konanie súvisiace s kladným a urýchleným vybavením stavebného povolenia alebo nevykonaním dôkladnej kontroly stavebného materiálu v rámci kolaudačného konania už prijímal úplatky vyššie v sume 100,- € alebo ako to vyplýva z obsahu predloženého spisu, žiadal dokonca úplatky niekoľkonásobne vyššie.

Hoci sa prvostupňový súd v odôvodnení napadnutého rozsudku s výpoveďou svedka T. H. vysporiadal, spravil tak len čiastočne, pretože sa nevyrovnal s tou časťou jeho výpovede, v ktorej uviedol, že po predložení spisového materiálu referentom, v teréne vždy vizuálne skontroluje stavbu či je v súlade so stavebným povolením, a až keď je všetko v poriadku, kolaudačné rozhodnutie podpíše. Preto je potrebné svedka na hlavnom pojednávaní vypočuť, aby objasnil, či je vôbec možné, aby nedostatky, o ktorých vypovedal svedok X. pri kontrole stavby prehliadol a napriek tomu kolaudačné rozhodnutie podpísal a ako vlastne kontrolu v teréne vykonával. Zároveň v súvislosti s urýchlením vybavenia kolaudačného rozhodnutia bude potrebné, aby svedok uviedol termín zápisu žiakov do základnej školy v D. S. v posudzovanom období a vysvetlil ako je možné objektívne zistiť, či svedok X. predmetné kolaudačné rozhodnutie pripravil urýchlene a uprednostnil ho pred inými tak, ako to tvrdí vo svojej výpovedi.

Až po spoľahlivom objasnení dôvodu, pre ktorý obžalovaný odovzdal svedkovi X. predmetnú sumu, ktorý bude musieť následne prvostupňový súd posúdiť z hľadiska naplnenia zákonného znaku obstarania vecí všeobecného záujmu a vysvetlení dôvodu, pre ktorý by za daných okolností mal obžalovaný platiť za urýchlené vybavenie kolaudačného rozhodnutia bude môcť prvostupňový súd pristúpiť ku skúmaniu ďalšej otázky majúcej zásadný význam pre právne posúdenie konania obžalovaného a to otázky právnej, či svedok Ing. H. X. vystupoval v posudzovanej veci kolaudačného konania pri zhromažďovaní podkladov a vypracovaní kolaudačného rozhodnutia ako verejný činiteľ.

K otázke právomoci svedka X. v procese vydávania kolaudačného rozhodnutia z obsahu prepisu obrazovo - zvukového záznamu na č. l. 149 je nepochybné, že obžalovaný o nej ani o

právomoci starostu obce ako štatutárneho orgánu žiadnu vedomosť nemal a dozvedel sa o nich len z rozhovoru so svedkom.

V súvislosti s touto otázkou svedok X. vypovedal, že kolaudačné rozhodnutie napísal v decembri 2014, ale starosta im oznámil, že rozhodnutia bude podpisovať až v januári 2015 a uprednostňovanie kolaudačných rozhodnutí ku koncu roka 2014 zatrhol a podpisoval ich až v januári 2015.

Z vykonaného dokazovania je nepochybné, že oprávneným na podpisovanie kolaudačných rozhodnutí bol ako štatutárny orgán len svedok T. H..

V odôvodnení napadnutého rozsudku na stranách 12 - 13 prvostupňový súd uviedol dôvody, pre ktoré dospel k záverom, že hlavná činnosť svedka X. vyplývajúca z pracovného zaradenia spočívala v rozhodovacej činnosti, ktorá zahŕňala prípravu podkladov na vydanie a spracovanie rozhodnutia o povolení užívania stavby, teda pôsobil na rozhodovací proces, ktorý je upravený v zák. č. 50/1976 Zb. v znení neskorších predpisov a že svedok X. v procese vybavenia kolaudačného rozhodnutia mal postavenie verejného činiteľa.

Správne pritom konštatoval, že právomoc musí v sebe vždy obsahovať prvok moci a rozhodovania. Musí ísť o rozhodovanie o právach a povinnostiach fyzických alebo právnických osôb a musí existovať oprávnenie rozhodovať, ktoré je priznané ústavou, ústavným zákonom alebo zákonom (č. I. 13).

Napriek správne konštatovaniu o podmienke právomoci založenej na ústave, ústavnom zákone alebo zákone a rozsiahlym úvahám o právomociach svedka na stranách 12 a 13, prvostupňový súd nevykonal na hlavnom pojednávaní dokazovanie oboznámením právneho predpisu a jeho konkrétnych ustanovení, na podklade ktorých dospel k záveru o ním uvádzaných právomociach svedka v procese kolaudačného konania a v odôvodnení svojho rozhodnutia, okrem všeobecného odkazu na citovaný zákon tieto neuviedol. Rovnako tak nepostupoval ani vo vzťahu k žiadnym iným listinám napríklad k organizačnému poriadku alebo služobnej zmluve a pod., majúcich základ v konkrétnom právnom predpise. Nevysvetlil tiež, prečo je podľa jeho názoru pre naplnenie zákonných znakov uvedených v § 128 ods. 1 Tr. zák. postačujúce podieľanie sa na príprave podkladov hoc len vo forme ich zhromažďovania bez vlastnej participácie na ich vecnej tvorbe a príprava kolaudačného rozhodnutia ako to robil svedok X. pre konštatáciu Trestným zákonom predpokladanej právomoci, teda jeho zahrnutie do relevantnej kategórie verejného činiteľa ako špeciálneho subjektu. Nekonkretizoval ani dôvod, pre ktorý bez prípravy svedka X. nemohlo byť kolaudačné rozhodnutie vydané. Za takéhoto stavu sú preto úvahy prvostupňového súdu na stranách 12 a 13 napadnutého rozsudku o postavení svedka Ing. H. X. ako verejného činiteľa predčasné. Bez vykonania takéhoto dôkazu na hlavnom pojednávaní a uvedenia konkrétnych právnych predpisov a ich jednotlivých ustanovení v odôvodnení svojho rozhodnutia nie je možné postavenie svedka spájať s právomocou a zodpovednosťou uvedenou v § 128 ods. 1 Tr. zák.

Až na podklade opätovného prihliadnutia na skutočnosti, na ktoré najvyšší súd poukázal v predchádzajúcich častiach tohto rozhodnutia a doplnenia dokazovania v naznačenom smere a vykonaní ďalších dôkazov, potreba ktorých vyvstane v priebehu hlavného pojednávania bude možné posúdiť, či tieto sú v súlade s výpoveďou jediného usvedčujúceho svedka Ing. H. X., že peniaze mu obžalovaný dal za kladné a urýchlené vybavenie kolaudačného rozhodnutia a či s ňou tvoria ucelenú, ničím neprerušovanú reťaz usvedčujúcich dôkazov o tom, že sa skutok stal tak, ako je to uvedené v skutkovej vete podanej obžaloby. Ak vo veci nebude možné vykonať už ďalšie dôkazy a na podklade vykonaného dokazovania budú do úvahy prichádzať dve možné verzie priebehu skutkového deja povinnosťou súdu bude prihliadnuť k tej, ktorá je pre obžalovaného priaznivejšia.

V prípade, ak prvostupňový súd dospeje k záveru, že obžalovaný spáchal skutok, pre ktorý bola na neho podaná obžaloba bude jeho povinnosťou zaoberať sa okrem posúdenia naplnenia zákonných znakov žalovaného prečinu aj materiálным korektívom uvedeným v § 10 ods. 2 Tr. zák., t. j. skutočnosťami a okolnosťami v ňom uvedenými a na podklade nich posúdiť, či v posudzovanom prípade ide o prečin alebo nie.

Ak prvostupňový súd konanie obžalovaného posúdi ako prečin, bude musieť skutok ustáliť tak, aby v ňom boli popísané všetky znaky skutkovej podstaty tohto prečinu, a to vyjadrením všetkých okolností, ktoré vytvárajú zákonné znaky tohto prečinu. Pritom bude nevyhnutné konkrétne v ňom uviesť, v čom mala spočívať kladnosť a rýchlosť vybavenia kolaudačného rozhodnutia svedkom Ing. H. X..

Na podklade týchto úvah najvyšší súd rozhodol spôsobom uvedeným vo výrokovvej časti tohto rozhodnutia.

Prvostupňový súd je viazaný právnym názorom, ktorý vyslovil vo svojom rozhodnutí odvolací súd a je povinný vykonať úkony a dôkazy, ktorých vykonanie odvolací súd nariadil.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, dňa 12.12.2017

JUDr. xxxxx Piovartsy

Za správnosť: Mgr. Sylvia Machalová

Najvyšší súd Slovenskej republiky Za
správnosť anonymizácie: